

010221-1

S metafyzikou, resp. s jejím pojetím, to je dost složité, neboť různé myslitelé ji chápou různě. Kant má např. za to, že metafyzika jako věda dosud neexistovala a že musí být teprve vytvořena. Vše, co dosud pod tím názvem bylo vykonáno, je třeba považovat za nevykonané, a na prvním místě je zapotřebí si položit otázku, zda něco takového jako metafyzika je vůbec možné. Čteme u něho (Prolegomena, 6062, s. 39): (čtenář) se nakonec přesvědčí, že podobná věda nemůže vůbec existovat, aniž se splní zde vyjádřené požadavky, na kterých spočívá její možnost; a protože to se dosud nikdy nestalo, že tedy vlastně žádná metafyzika ještě neexistuje“. Ale jelikož „poptávka po ní nemůže nikdy zaniknout, protože zájem obecného lidského rozumu je s ní příliš hluboce spjat, čtenář připustí, že před námi nezbytně stojí její úplná reforma či spíše její zrod podle dosud zcela neznámého plánu, ať už se tomu po určitou dobu kdokoli jakkoli vzpírá“. Lze tedy říci, že podle Kanta ustavení a vybudování opravdové (tj. vědecké) metafyziky je záležitostí budoucnosti. Naproti tomu třeba Heidegger ztotožňuje filosofii s metafyzikou a mluví o jejím završení a konci – což znamená, že metafyziku spojuje s minulostí a budoucnost naproti tomu spatřuje v myšlení, jež se emancipuje s jejích pout. (Konec filosofie a úkol myšlení). Už jen ze srovnání těchto dvou velkých myslitelů je zřejmé, že každý z nich chápe pod pojmenováním „metafyzika“ něco zcela jiného. (A příklady by bylo možno rozmnožit.) Proto je nezbytné, aby si dnes každý myslitel vybral pojetí nějakého jiného, slavnějšího a většího myslitele, které si prostě osvojí (ať už bez úprav anebo s jistými úpravami), anebo že musí vypracovat své vlastní pojetí, pokud nenajde u žádného jiného myslitele takové, které by mu vyhovovalo.

(Písek, 010221-1.)